

PERSBERICHT

Zondag 2 juli 2023

Ruim half miljoen peuken geraapt, roep om filterverbod neemt toe

Internationale peuken cleanup roept op tot verbod op plastic sigarettenfilters

Zaterdag 1 juli, op de vijfde editie van [Plastic PeukMeuk](#), hebben duizenden vrijwilligers in Nederland en buitenland ruim 600.000 peuken geraapt. De actie van het [Plastic Peuken Collectief](#) gaat om meer dan opruimen alleen. De deelnemers roepen op tot een internationaal verbod op plastic sigarettenfilters.

Plastic PeukMeuk, de landelijke peukenopruimdag, was de grootste tot nu toe: in ruim 70 gemeenten in Nederland en in meer dan 13 landen gingen duizenden mensen de straten op. Samen raapten zij ruim 600.000 sigarettenfilters. [Onderzoek](#) eerder dit jaar, uitgevoerd in opdracht van Staatssecretaris Heijnen, concludeerde dat een verbod op de sigarettenfilters de enige effectieve maatregel is om de peuken uit het milieu te krijgen. Heijnen [beloofde](#) om bondgenoten te zoeken bij de andere lidstaten om het verbod op alle eenmalige sigarettenfilters op de Europese agenda te krijgen.

Niet tegen op te ruimen

“Het is fantastisch hoeveel peuken zijn opgeruimd”, zegt PeukMeuk-organisator Bernadette Hakken, “maar als je je realiseert dat ondanks alle inspanningen in Nederland miljarden peuken in het milieu zijn achtergebleven, en de hoeveelheid geraapte peuken volgende week weer op straat is gegooid, besef je pas hoe groot dit probleem is.” Aan de jaarlijkse actie deden meer mensen mee dan ooit. “De onvrede over peuken vervuiling wordt steeds groter, zowel in de politiek als de samenleving. Daarom groeit het draagvlak voor een verbod op sigarettenfilters nu snel.”

2 op 3 peuken in het milieu

In Nederland worden elk jaar zo'n 10 miljard sigaretten verkocht. Naar schatting worden twee op drie plastic filters op de grond of in het water gedumpt. Ze zijn klein maar absoluut niet onschuldig. Bijna alle sigarettenfilters zijn gemaakt van celluloseacetaat, een kunststof die uit elkaar valt in vervuilende microplastics. Daarnaast lekt een peuk enorme hoeveelheden toxische stoffen die het bodem- en waterleven verstoren. De sigarettenfilter is, in aantal, de grootste vorm van plasticvervuiling wereldwijd.

Plastic PeukMeuk wereldwijd

De actie werd in 2019 voor het eerst georganiseerd in Amsterdam, en verspreidde zich snel over het hele land. Onder de naam Plastic Buttsmut deden dit jaar ook milieuorganisaties in [13 andere landen](#) mee, waaronder Australië, Israël, Argentinië, Canada, Portugal en de VS. Initiatiefnemer is het [Plastic Peuken Collectief](#), een samenwerkingsverband van bedrijven, milieuorganisaties en peukenrapers. Kartrekker van de actie, Bernadette Hakken, ook bekend als Het Peukenmeisje, raapt al vijf jaar bijna dagelijks sigarettenfilters: “Het is nu de tijd om wereldwijd samen te werken richting een verbod, want opruimen is een onmogelijke en onbetaalbare opgave. Dat hebben we tijdens deze Plastic PeukMeuk weer gezien.”

70% minder in 2026

Nederland is ambitieus. De doelstelling is om 70 procent minder sigarettenfilters in het milieu te hebben in 2026 ten opzichte van 2022. Karl Beerenfenger, campagneleider van het Plastic Peuken Collectief: “De Nederlandse overheid heeft het probleem erkend en weet ook dat bewustmakingsmaatregelen rond zwerfafval nauwelijks effect sorteren. En zelfs bij 70% minder peuken in het milieu, belanden alleen al in Nederland jaarlijks nog steeds meer dan een miljard sigarettenfilters op straat. Het product verbieden, liefst in internationaal verband, is een logische stap.” [Onderzoek](#) van CE Delft eerder dit jaar wees uit dat zo'n verbod de enige werkende maatregel is.

Geen gezondheidsvoordelen

De sigarettenfilter werd in de jaren '50 van de vorige eeuw geïntroduceerd na toenemende zorgen over ernstige ziekten als gevolg van roken. De filter zou schadelijke stoffen tijdens het roken deels tegenhouden. Ondertussen is wetenschappelijk [bewezen](#) dat roken met filter schadelijker is voor de gezondheid dan roken zonder filter. Dat onderstreepte zowel de Nederlandse overheid als de [Belgische Hoge Gezondheidsraad](#) onlangs. “De tabaksindustrie heeft ons decennialang [ten onrechte](#) doen geloven dat roken met filter minder schadelijk is. Het [tegendeel](#) is bewezen. De filter is enkel een marketingtool om meer sigaretten te verkopen”, zegt Hakken. “Tel daar de enorme berg plasticvervuiling bij op en je kunt niet anders dan concluderen dat het tijd wordt dat we stoppen met die filter.”

Een Europees verbod op sigarettenfilters.

In 2021 ging de Europese Single-Use-Plastic richtlijn in [werking](#) in Nederland om vervuiling door de tien meest voorkomende plastic zwerfafval items tegen te gaan. Plastic rietjes, bestek en wattenstaafjes werden verboden, en wegwerpbekers en -voedselverpakkingen mogen niet meer gratis verstrekt worden. Voor plastic sigarettenfilters werd enkel een

markering op de pakjes verplicht en moeten tabaksproducenten betalen voor de opruimkosten. “Beide maatregelen zijn helaas niet voldoende om peuken in het zwerfvuil effectief tegen te gaan. Europa heeft een enorme kans gemist om sigarettenfilters op de verbodsl lijst te zetten”, zegt Beerenfenger. “De wereld kijkt nu naar de ontwikkelingen in Nederland. Onze overheid kan een voortrekkersrol spelen in het beëindigen van decennialange misleiding van rokers en vervuiling van onze leefomgeving.”

Noot voor de redactie

Wilt u een achtergrondartikel over peukenvervuiling? Neem contact op met:

Contact - interviews

Karl Beerenfenger
Campagneleider Plastic Peuken Collectief
+31 6 18 632 023
kbeerenfenger@gmail.com

Bernadette Hakken ([Het Peukenmeisje](#))
Organisator Plastic PeukMeuk
+31 6 23287740
b.hakken1@gmail.com

Brief Staatssecretaris Heijnen over een Europees verbod op sigarettenfilters

[Kamerbrief](#) over beleidsopties voor terugdringen van sigarettenfilters in zwerfafval

[Onderzoek CE Delft](#) naar haalbaarheid van een verbod op plastic sigarettenfilters en 70% reductiedoelstelling

Moties die leiden tot het onderzoek:

[Partij voor de Dieren](#): landelijk verbod op de plastic sigarettenfilter

[GroenLinks](#): reductiedoelstelling van 70% omtrent plastic sigarettenfilters in het milieu in 2026 t.o.v. 2022 (wanneer de UPV-regeling wordt geëvalueerd)

Plastic Peuken Collectief

Het Plastic Peuken Collectief is een landelijk samenwerkingsverband van tientallen milieuorganisaties en bedrijven. Het collectief wordt ondersteund door honderden peukenrapers en een groeiende groep ambtenaren en politici. Belangrijkste partners uit de milieubeweging: [GoClean](#), [Stichting De Noordzee](#), [Het Peukenmeisje](#) en [Recycling Netwerk Benelux](#).

Online

Website: www.plasticpeukencollectief.nl

Facebook 'Het Peukenmeisje': https://www.facebook.com/HetPeukenmeisje/?locale=nl_NL

Instagram 'Het Peukenmeisje' https://www.instagram.com/het_peukenmeisje/?hl=en

Bronnen

- <https://www.worldcleanupday.nl/resultaten/>
- <https://www.noordzee.nl/een-terugblik-de-boskalis-beach-cleanup-tour-van-2021/>
- <https://plasticpeukencollectief.nl/plastic-peukmeuk-2021/>
- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2697937/#b4-ijerph-06-01691>
- https://www.health.govt.nz/system/files/documents/publications/proposals_for_a_smokefree_aotearoa_2025_action_plan-final.pdf

- <https://www.latimes.com/california/story/2022-01-25/california-bill-would-ban-single-use-cigarette-filters>
- <https://www.telegraaf.nl/nieuws/2002324108/spanje-verbiedt-roken-op-strand-overtreders-riskeren-boet-e-van-2000-euro>
- <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/904/oj>
- <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/04/19/beleidsopties-ter-reductie-van-sigarettenfilters-in-zwerfafval>
- https://ce.nl/wp-content/uploads/2023/02/CE_Delft_220280_Reduceren_van_sigarettenfilters_in_het_zwerafval_Def_V2.pdf

Factsheet sigarettenfilters

In de bijlage vindt u twee factsheets voorzien van bronvermeldingen:

1. **Plastic Peuken Collectief:** een overzicht van de omvang en gevolgen van het plastic sigarettenfilter probleem voor milieu en gezondheid (ook te [downloaden](#) via de website)
2. **Trimbos:** milieuschade door peukenafval

Foto credits: Jerry de Mars

Foto credits: Zero Waste Apeldoorn

